

Diversitat sexual, desig i plaer: els joves es confessen per WhatsApp

Arriba a les xarxes socials una iniciativa que proporciona un espai als adolescents per informar-se sobre relacions i sexualitat

Els joves també s'interessen en la utilitat dels mètodes anticonceptius i la seva utilitat | CJAS

Un espai virtual on els joves puguin informar-se sobre relacions, sexualitat i gènere? Això és La Lore, una iniciativa ja veterana al món físic, però que recentment s'ha estrenat a les xarxes. Es tracta d'un projecte de la Cooperativa Candela, una entitat sense afany de lucre que té l'objectiu de contribuir a una transformació social basada en l'educació en valors amb perspectiva feminista i comunitària. La iniciativa està en marxa des de fa 10 anys, però el seu servei per WhatsApp va començar a finals del 2019, igual que l'Instagram.

Parlar de sexualitat amb els joves arriba a ser tema tabú i, mentre passa el temps, els seus dubtes sobre com gestionar les emocions respecte a la sexualitat o com actuar davant certes situacions no desapareixen. Diverses associacions denuncien que adolescència i sexe es relacionen amb el risc d'embaràs o de contagi de malalties de transmissió sexuals, però que ningú els arriba a informar sobre la seva prevenció o la pràctica sexual en si mateixa. La Lore intenta tapar aquest buit.

Amb els principis de confidencialitat, comunicació directa i respectuosa, assessorament individual i un tracte proper i lliure de prejudicis com a bandera, La Lore pretén ajudar a entendre la diversitat sexual i de gènere i a desmuntar falses creences. Els joves poden preguntar qualsevol dubte sobre desig, plaer, sexe saludable, preferència sexual, identitat de gènere, relacions amoroses, autoestima, anticoncepció o qualsevol qüestió relacionada amb les violències masclistes.

El mateix passa amb el servei que ofereix el Centre de Joves d'Atenció a la Sexualitat (CJAS), que ajuda joves de manera virtual des del 2016 - i ja ha atès més de 4000 consultes - i de manera presencial des de fa 10 anys.

Casos ficticis que traspassen la barrera de la realitat

Des de les xarxes socials de La Lore han anat mostrant exemples "reals" que viuen els joves en el seu dia a dia. La gelosia, els dubtes amb la seva sexualitat i la seva identitat de gènere, i la inseguretats respecte a algunes pràctiques sexuals són alguns dels temes protagonistes.

[View this post on Instagram](#)

? En ??? mai s'ha considerat un tio gelós, però no pot evitar sentir-s'hi una mica quan veu que la ??? i en ??? es porten tan bé. No vol començar a fer tonteries i decideix demanar-li ajuda a La Lore. Si a vegades tu tampoc saps com gestionar aquestes situacions #PreguntaliALaLore al WhatsApp ? (602 047 850)

A post shared by La Lore (@lalore_insta) on Jan 8, 2020 at 1:34pm PST

"En general ens trobem amb casos de dubtes sobre la sexualitat, temes que tenen a veure amb el funcionament del mateix cos, el plaer, les inseguretats a l'hora de tenir relacions sexuals i sobre la pressió que pateixen quan tenen una relació", ha explicat la membre de Cooperativa Candela Marta Sales, en declaracions a **NacióDigital**.

Un altre tema recurrent és la gestió de les emocions. El tema de la gelosia és un dels dubtes més complexos quan parlem del tema de l'amor, ja que és un dels mites de l'amor romàntic. "Saben que racionalment les gelosies no estan bé, però no saben com gestionar-ho", ha afegit.

Parlar de sexualitat per destapar casos de violència

Les impulsores de La Lore tenen l'objectiu de treballar per una educació sexual empoderadora que porti a aconseguir relacions lliures de violència. Però sovint, a través de parlar de la sexualitat, es poden evidenciar justament casos de violència. Sales afirma que no només cal pensar en la violació "paradigmàtica", sinó també en les vulneracions de límits. "Són coses que tenim molt interioritzades i moltes vegades costa d'identificar com a violència", ha aclarit.

Dolor i virginitat: Destapem el tabú de la sexualitat

Des del Centre de Joves d'Atenció a la Sexualitat (CJAS) de Barcelona també treballen per desmuntar els mites de la sexualitat pels més joves. La mitjana d'edat del jovent - la majoria noies - és de 19 anys i el rànquing de temes més consultats és l'anticoncepció d'emergència i el funcionament dels mètodes anticonceptius, sobretot entre els 19 i 24 anys. Pel que fa als adolescents entre 15 i 18 anys, un dubte recurrent és l'embaràs. Aquests temes, però, els hi permeten anar més enllà i parlar d'altres dubtes relacionats a través de les xarxes socials o dels tallers presencials.

El director del centre, Jordi Baroja, explica a **NacióDigital** que un tema principal a abordar són els mites en clau heterosexual: el mite del dolor i el mite de la virginitat. "El mite del dolor és un tema molt obsessiu, ja que sempre va amb el paquet de les relacions sexuals i hi ha molta normalització en aquest sentit", explica Baroja. Ell denuncia que la construcció de gènere "ens ha condicionat a com ha de ser la nostra actitud en relació amb la sexualitat".

Un 85% de les visites són consultes de noies, perquè "és molt difícil atraure els nois". En aquest sentit, Borja afirma que obeeix a dues coses: el no reconeixement de la vulnerabilitat i la lògica que la sexualitat està vinculada a les dones.

"Qualsevol problema que puguis tenir, com una aparent disfunció sexual o que l'erecció no dura suficient, es viu en silenci perquè és un atac a la masculinitat. A més, seguim pensant que la sexualitat està molt vinculada a les dones, que són les que s'han de buscar la vida en relació amb l'autocura o els mètodes", ha aclarit.

Les noies, per tant, s'atreveixen més a preguntar, i Marta Sales reafirma que té a veure amb la socialització femenina: "Molts cops la masculinitat és molt rígida i sembla que no et doni marges ni

per preguntar-te coses, fins i tot sobre les emocions, perquè es relaciona amb la feminitat".

Els adolescents: un buit en el sistema

Des del CJAS denuncien que la manca d'educació sexual i les incògnites que mai s'acaben de resoldre sobre el sexe fan que hi hagi temes "essencials" que no s'acaben d'abordar. "Quan grates una mica t'adones que la base és molt feble", explica Baroja.

Hi ha noies que no són capaces de dibuixar els seus genitals o que no saben què és el cicle menstrual i això, segons el director del CJAS, és causat per l'educació sexual "lamentable i desastrosa" que s'aplica a les escoles, en el cas que es faci. Això, denuncien des del centre, és el resultat de la "violència institucional cap a la població jove, que sempre se'ls jutja des d'una visió paternalista o des de l'esbrancada" amb qualsevol tema relacionat amb la sexualitat.

Afirmen que al sistema hi ha un dèficit molt important en l'atenció de la població adolescent, perquè no se'ls ofereix espais especialitzats per ells: "Es jutja molt a la població adolescent, ja sigui perquè no utilitzen prou el preservatiu o els mètodes anticonceptius, o perquè es disparen les Infeccions de Transmissió Sexual...". Però, d'altra banda, la societat no ofereix recursos per guiar al jovent.

"Com a societat no oferim una educació sexualitàt vàlida, ni recursos assistencials i educatius, ni mètodes anticonceptius gratuïts, ni garantim l'avortament a noies menors d'edat", etziba. Segons ell, hi ha una sèrie de traves que el sistema no soluciona: "No s'ho estem posant gens fàcil".

Alguns dels tallers que organitza el CJAS Foto: CJAS

Denúncies per la violència institucional

L'adolescència és el moment en què més dubtes tens sobre aquests temes i en el qual el sistema menys resposta dona. "Després ens posem les mans al cap de què passa amb la gent jove. Jo crec que es cuiden molt, però la mirada que reben sempre és de qüestionament", denuncia Baroja.

El director assegura que, per exemple, reben denúncies de vulneracions amb relació a les pastilles del dia de després. "El que t'has de preguntar no és per què ha vingut tres vegades en un any, sinó què hi ha darrere, perquè igual està vivint una situació de desigualtat de poder o de violència". Baroja denuncia que "s'està penalitzant a la gent que es vol cuidar".

Els nois visiten el centre majoritàriament per les proves d'ITS Foto: CJAS

Educació sexual feminista, integral i positiva

Per la Cooperativa Candela i el CJAS la solució és apostar per una educació sexual obligatòria vàlida, des d'una mirada feminista, integral i positiva, i que s'implanti des de la primera infància per anar desmantant la construcció de gènere. "Els mites, la manca d'informació i els dubtes són situacions de riscos que són estructurals i sistèmics, i hem de treballar des d'aquí", afirma Baroja.

Marta Sales explica que ara hi ha una aposta molt gran per treballar l'educació sexual i la prevenció de violències, sobretot amb els nois. Sales reivindica l'empoderament de les dones, però també "hem de veure quins referents donem als nois perquè vegin que és important qüestionar-se sobre, per exemple, les pressions de la masculinitat".

El Departament d'Educació engagarà Coeduca't, un programa pilot sobre l'educació sexual i afectiva que estrenaran uns 300 centres públics catalans. El CJAS, ajuda a elaborar aquest programa, afirma que és un primer pas: "s'ha d'incorporar de manera molt natural i aquesta és una de les

bases, perquè s'ha de treballar el respecte al propi cos, l'autoestima, la claredat a l'hora d'expressar el que m'agrada i poder gestionar els problemes que vagin venint".

Alguns dels tallers que organitza el CJAS Foto: CJAS